

KUSTBON

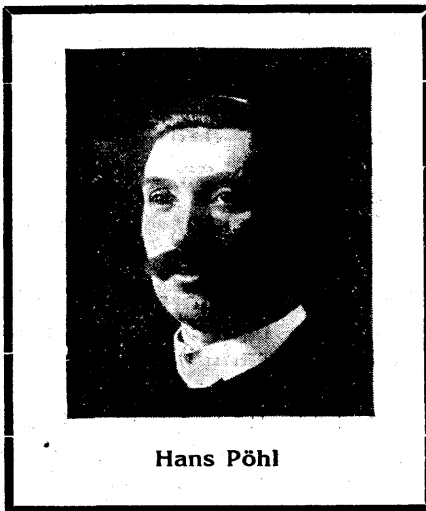
Prenumerationspris $\frac{1}{1}$ år Kr. 2:— $\frac{1}{2}$ " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval.	Utlandet: $\frac{1}{1}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	--	---

Hans Pöhl †

Kustbon kommer denna gång med ett sorgebudskap, som på det djupaste rör icke blott närmoststående utan alla estlandsvenskar och vida kretsar i utlandet. Vår högtuppskattade förkämpe och den svenska rörelsens föregångsman m. m. Hans Pöhl har den 22 dennes kl. 9, 30 e. m. skattat åt förgängelsen. En elak angina, som gav upphov till blodförgiftning, ryckte vännen Pöhl bort från de levande — han dog på Diakonissanstalten här i Reval. Vid bären stå sörjande den kvarblivna änkan fru Lydia Pöhl., f. Lindström, och 5 barn, av vilka sonen Hjalmar besöker högskolan i Dorpat och dottern Ingeborg är anställd vid Birkas folkhögskola — 3 barn äro ännu omtynda och besöka skolan — samt många andra släktingar och en stor vänkrets. — Svenskestland har djup sorg! Förlusten är verkligen mycket stor för oss i alla avseenden.

Herr Pöhl var den egentliga upphovsmannen till den svenska nationella rörelsen här ute, som kan sägas räkna sin början från 1898, ungefär samtidigt då lektor Pöhl — då helt ung — började sin lärarbarna på Nuckö. Herr Pöhl, i vars barm ett varmt hjärta klapade för allt det svenska och i synnerhet för de efterblivna landsmännen här ute, brann av iver att med alla till buds stående medel få väcka våra estlandsvenskar till självmedvetande om sin nationalitet.

För att väcka svenskarnas intresse började herr Pöhl sitt arbete för den svenska saken med att skaffa svensk litteratur och in-

Hans Pöhl

rätta svenska lånebibliotek i svenskbygderna. Detta lyckades genom goda vänners förmedling i Sverige, med vilka herr Pöhl trädde i förbindelse.

Den tiden levde vi som ryska medborgare under mycket stränga politiska förhållanden. Det var icke lätt att få någon organisation till stånd. Först 1903 lyckades man, tack vare herr Pöhls åtgärder, med honom som ordförande grunda en nykterhetsförening på Nuckö, vilken då även hade till uppgift att tillvarata svensketsintressena och stå som ett skydd bakom biblioteken, som hotades att indragas av myndigheterna. Idén att få till stånd en större sammanslutning av alla i Estland boende svenskar — en tanke som herr Pöhl länge närde — kunde först 1909 förverkligas, då föreningen „Svenska Odlingens Vänner i Estland“ grundades. Denna kulturförening stiftades bl. a. med tanke på att söka öppna en svensk folkhögskola, en plan som först då vi blevo fria

estniska medborgare 1920 med tillhjälp av estniska staten och Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet kunde realiseras. Sedan har genom herr Pöhl även en politisk förening, Svenska Folkförbundet, kommit till stånd. I båda dessa föreningar satt lektor H. Pöhl som ordförande, för att nu icke tala om svenska kyrkorådet i Reval och andra organisationer i landet, där han var ledare. Det bleve för långt att här i detalj skildra allt vad lektor H. Pöhl varit och gjort. Svenskheten har han helt offrat sig för under det han fått söka sin utkomst på annat håll.

Herr Pöhl har även haft viktiga officiella uppdrag sig anförtrodd inom den estniska republiken. Han var estlandsvenskarnas representant och riksdagman i nationalförsamlingen och första riksdagen numera riksdagsman i IV riksdagen. Att rättigheten för folkminoriteterna, att organisera sig till kulturell självstyrelse stadgades i grundlagen ha vi att tacka Pöhls energi för.

Hans Pöhl är född i Nuckö den 15 (3) augusti 1876. Avlade efter genomgången folkskola i Sutlep, ryska ministeriumskolan i Hapsal och pedagogiska kurser i Hapsal och Reval, folkskollärarexamen 1897, samt efter fortsatta studier i Oxford och Cambridge Gorr. College, gymnasiallärarexamen i Petetersburg 1912.

11 år har han tjänstgjort som lärare på Nuckö: Österby, Höbring. Kallades 1903 till föreståndare för sjömanshemmet som sjömannsmissionär i Reval. Är från år 1909 anställd som lektor vid staden Revals handelsskola och kommersgymnasium.

Med dessa ord vill jag avsluta denna korta skildring av Hans Pöhl och hans livsverk. Svenskheten har varit hans käraste livsuppgift, och han var den första förkämpan för svenskhetsarbetet i Estland. På honom berodde så mycket. Han var dessutom den präktigaste människa man kan tänka sig. Därför är också den allmänna saknaden stor.

Hans Pöhls ljusa minne lever dock, och det sporrar oss att fortsätta arbetet.

Frid över hans minne!

N. B.

Stockholmsavdelningens av Riksföreningen för Svenskhetens bevarande i utlandet sekr. major F. Ahlström i Reval.

Senaste söndag på morgonen anlände till Reval sekr. i Stockholms lok-avd. major Ahlström från Riga, dit han reste från Stockholm för att hålla föredrag.

Då svenskarna i Reval erforo detta, var det naturligt, att de inbjödo major Ahlström även till Reval.

Samma dag anordnades församlingsafton till förmån för en brunn på begravningsplatsen, och major Ahlström kom vid synnerligen lämpligt tillfälle, ty revalsvenskarna lärde redan i höstas känna honom och uppskatta hans raffinerade underhållningskonst. Därutinnan skulle de icke nu heller bli bedragna. Publik tillströmningen var så stark att Svenska skolan svårligen kunde rymma alla inom sina väggar och somliga, som voro något försenade, tvungos att höra på i trappuppgången.

Samvaron inleddes med ett par psalmverser, och prosten Engström förrättade kort bön samt hälsade alla välkomna, i synnerhet den rikssvenska gästen. Därefter berättade major Ahlström om, huru han för ett par år sedan besökt svenskarna i Canada och hur de med rörande ömhet bevarat kärleken till det „gamla landet.“ Sedan hälsades major Ahlström med ett kort anförande av hr. N. Blees.

Därefter avlöstes den ena sången av den andra, utförda av major Ahlström och åtföljda av skämtsamma inslag. Även fru Fabian sjöng ett par nummer till publikens belåtenhet.

Sedan serverades te och det

räckte ganska länge, innan alla medlemmarna i den stora familjen hade fått sin anpart. Teserveringen handhades av frk. Berg, som därvid visade prov på stor organisationsförmåga, ty det är inte lätt att, „bespisa“ ett hundratal personer.

Strax före uppbrott utlottades en stilig docka. Till allmän förnöjelse tillföll dockan major Ahlström, vilken som sirlig kavaljer emottog sin „dam“ under brakande applådsalvor och höga bifallsrop.

Denna samvaro inbragte för gravgårdsbrunnen 87 kr. Till sist äro alla, som bidragit till anordningen, hjärtligt tackade, i synnerhet vår gode vän major Ahlström, och vi hoppas att vi rätt snart skola ha förmånen och glädjen att se och höra honom!

s—l.

Söndagen den 26 dennes kl 7 e. m. hålles föredrag å Svenska skolan härstädes av universitetslektor Nils-Herman Lindberg.

Statistisk redogörelse för folkmängden i Svensk-finska S:t Mikaelsförsamlingen med annexer för år 1929.

Folkmängden uppgick den 1. jan. 1929 till 1157 personer, dä-rav 524 män och 633 kvinnor. Under året ha följande förändringar ägt rum:

Födda 9 barn, dä-rav 4 gossar och 5 flickor.

Döda 23 personer, dä-rav 11 män och 12 kvinnor.

Inflyttade 12 personer, dä-rav 5 män och 7 kvinnor.

Folkmängden har minskats med 2 män, vadan således församlingsmedlemmarnas antal vid årets slut är 1155, dä-rav 522 män och 633 kvinnor.

Under året ingångna äktenskap äro 6, dä-rav 2 endast inför borgerlig myndighet.

Konfirmerade äro under år 1929 18, dä-rav 9 gossar och 9 flickor.

Reval i S:t Mikaelsförsamlingens pastorexpedition den 31. dec. 1929.

H. Engström.

Hälsning från Finland.

Brev till Kustbon.

Undertecknad önskar härmed sända en hälsning till våra gran-nar på andra sidan om finska vi-ken. — Vi ha haft ett särskilt

gott och rikt år och ladorna äro fyllda med god och välbärgad säd för vilket vi äro Cud stor tack skyldiga.

En sak måste vi dock beklaga, och det är spriten som håller på att dränka vårt svenska folk. Trots förbudslagen, är det riktigt galet, särskilt längs kusterna, där ju svenskarna bo. Inåt landet är det kanske bättre. Det finnes massor av män, som sålt sin heder och ära genom att handla med denna förbjudna, fördömda vara. Såsom sjukdomsbacillerna äro en fara för människorna, så äro nu dessa sprit-smugglare och spritbåtar en plåga för vårt land. Det är ej min sak att klandra lagen, men den kan ändå inte borttaga det onda. Lagen är en spegel, som visar hurudana människorna äro. Tror, att ingen-ting annat nu kan hjälpa än en allmän folkväckelse. Ty den män-niska, som blivit berörd av evan-gelii ljuvliga inflytande, blir både nykter och sann.

Dock efara vi även några ljus-glimtar här och där. Nära intill oss finnes en yrkesskola, till vilken komma yningar från hela svensk-Finland och få lära sig många nyttiga yrken. Det bästa är dock att de stå under kristligt infly-tande, ty skolans lärarkår är av-gjort troende. Andliga uppbyg-gelsemöten hållas ofta i skolans lörosalar, än av rektor än av re-sande predikanter. Framtiden skall till fullo utvisa till vilken väl-signelse en sådan skola är för vårt svenska folk och detta i dub-bel mening.

Sedan något om tidningar. Ni bli säkert förvånade, då ni får läsa om, att det utgives i Finland minst 50 svenska tidningar och tid-skrifter. Hälften av dem äro av religiöst innehåll. Och som jag ser saken, så är en av de minsta bland dem den kanske en av de bästa. Ni vill naturligtvis veta, vad det är för en tidning. Jo, det är den lilla fredsbudbäraren „Frid på Jorden“, utgiven av en luthersk präst E. Stenvall, Närpes, Finland. Tidningen kostar i året 2 kr. (till Estland).

Om det sedan är till nytta el-ler skada att ha så många tidnin-gar, kan jag icke säga. Om jag ej fattat fel, så har ni endast två svenska tidningar „Kustbon“, som utkommer i Reval och „Länken“, som utgives i Narva av missions-pastorn Nils Angelin. Kanske det är lyckligast att endast ha två.

På dessa borde ni alla prenumrera. I Kustbon få ni läsa om alla de största världshändelserna och i Länken om missionshändelserna.

Jag skall nu inte trötta ut eder med mina anspråkslösa rader. Vill även varmt hälsa eder alla, med vilka jag sammanträffat under mina resor där på de svenska öarna och säga ett tack för visad vänlighet.
G. Bengström.

Den gångna veckan.

Senaste lördag och söndag försiggingo i Reval stadsfullmäktigeval, varvid socialisterna kommo i första rummet, efter dem arbetarpartiet och sedan arbetspartiet. De övriga partierna kunna just inte skryta med resultatet.

De estniska kolonisterna i Ryssland tyckas även ha fått nog av röda „paradisets“ fröjder, ty de vilja komma tillbaka till moderlandet. Justitie- och inrikesministeriet har fått emottaga flera brev redan, däri kolonisterna anhålla om tillstånd att återvända till Estland. Huruvida regeringen kan tillmötestgå kolonisternas önskan framgår under den närmaste tiden. — Kolonisterna söka sig ut från Ryssland på grund av olidliga förhållanden, men det blir intressant att se, vart ryssarna själva taga vägen.

Den 19 d:s gestaltade sig tämligen blodig för Budapest. Kommunisterna föranstaltade demonstration, vari över två hundra personer deltog. Polisstyrkan på platsen var svag, men sedan en avdelning ridande polis tillstädeskommit, skingrades demonstranterna, ehuru polisen var tvungen att använda blanka vapen. Vid sammanstötningen sårades två polismän.

Republikens regering inlämnade till parlamentet statsbudgeten, som för år 1930/31 uppgår till 91.650.709 kr. Jämförd med det gångna året har budgeten minskats med c:a 2.000.000 kr.

Parlamentet sammanträdde på tisdagen och började således sin „vårtermin.“

Riksäldsten till Warschau.

Den 9 februari reser riksäldsten till Warschau. Med honom följa: utrikesminister Lattik, chefen för utrikesministeriets politiska avdelning dr. Leppik, chefen för Krigsskolan general G. Jonson, major

Grabby och chefen för utrikesministeriets informationsbyrå G. Meri.

Avsikten med resan är att bevisa hövlighet geniet mot ett annat lands överhuvud och står således icke i sammanhang med utrikespolitiken, som några utländska tidningar sökt bevisa.

Sjöfarten på Reval december 1929.

Inkomna fartyg: i utländsk fart 152 c:a 61.868 netto reg-ton. Av dessa 82 fartyg, c:a 42.138 netto reg-ton, lastade och 70 fart., 19.730 netto reg-ton, utan last.

Utgångna fartyg: 127 51.764 netto reg-ton. Av dessa, 87 fart. 38.333 netto reg-ton med last och 40 fart., 13.431 netto reg-ton, utan last.

Kyrkklockorna i Nevastaden nedtagas.

Från Petersburg meddelas, att det lokala rådet beslutat att samtliga kyrkklockor i staden skola nedtagas och överlämnas till den metallurgiska industrins materialfond.

Enligt en uppgift i Berlinbladet Rulj ha bolsjevikerna redan skridit till avlägsnandet av klockorna från Isakskyrkans torn. Nedtagningsarbetet försiggår under skyddet av tjeokratupper. På det stora torget runt Isakskyrkan stå folkmassor, som ej dölja sin indignation.

Svenskbybornas acklimatisering.

Svenskbykommitten har inköpt två egendomar på Gotland invid Visby, vilka skola användas dels till hem för åldringar dels till utbildningsjordbruk, då jordbrukskulturen i Sverige är olika den i Ukraina. Meningen är den att i regel fyra familjer samtidigt skola vara anställda på egendomen, och så snart de kunna sköta egna gårdar, erhålla de bidrag av stiftelsen för anskaffande av sådana, och andra bybor komma i stället. Koloniseringen sker i egna gårdar i ett antal större grupper, inom vilka gårdarna ligga i närheten av varandra. Upplåtelse kan ske dels på arrende med rätt till köp efter viss tid, dels med ägorätt, detta då särskilt vid enfamiljsställen.

Från New York meddelas, att köldvägen, som i västra delarna av landet fordrade ett 100-tal

människoliv, nu även nått Chicago, där termometern under de senaste dagarna registrerade — 37° C. I staten Montana nådde kölden 55° C. Meteorologerna anse att kölden kommer att hålla i ännu någon tid. I staten Texas har kölden dödat flera tiotal tusen boskap.

I London sammanträdde en internationell konferens för att diskutera möjligheterna för marin nedrustning.

Japans parlament upplöstes på kejsarlig befallning, och nya val utlystes.

C:a 11.000 ton estniska fartyg äro ännu i ryssarnas ägo, trots att ryssarna i fredstraktaten lovade återställa dem. Nu ha 10 år förgått, men av det löftet har blivit intet tills dato. Nu ha emmellertid fartygsägarna beslutat upp- taga frågan till slutgiltig behandling och vi hoppas att ryssarna inte hitta på några förhinder. Genom dessa fartyg skulle Estlands handelsflottas tonnage ökas med 15 0/0.

Avtal om utlämnade av förbrytare undertecknades mellan Sverige och Estland. Avtalet träder i kraft tjugo dagar efter utbyttandet av ratifikationsurkunderna.

Nytt ryskt sändebud i Warschau. På måndagen anlände till Warschau Rysslands nya sändebud Antonov-Ovsenko.

Kyrkliga meddelanden.

S:t Mikaelssörsamling.
3 sönd. efter Trettondedagen högmässa kl. 11.

H. Engström.

Revals börs, 21 jan. 1929.

	köp.	sälj.
New-York	373,70	374,70
London	18,19	18,24
Berlin	89,30	89,90
Helsingfors	9,38	9,43
Stockholm	100,30	100,90
Köpenhamn	100,—	100,60
Oslo	99,85	100,45
Paris	14,70	14,95
Amsterdam	150,20	151,—
Riga	72,—	72,50
Zürich	72,20	72,80
Bryssel	52,05	52,55
Milano	19,55	19,95
Prag	11,05	11,25
Vien	52,55	53,15
Budapest	65,50	66,20
Warsau	41,60	42,80
Kaunas (Kovno)	36,85	37,45
Moskva	192,25	193,75
Danzig	72,75	73,35

+

HANS PÖHL

Avled den 22 jan. kl. 9.30 e.m. å Diakonissanstalten.
Kistläggningen äger rum lördagen kl. 6 e.m. och jord-
fästningen söndagen kl. 1 i svenska kyrkan.

Sörjd och saknad

De svenska föreningarna.

+

HANS PÖHL

Född den 3/15. VIII. 1876 på Nuckö
Död den 22. I. 1930 i Reval

„Befall dina verk åt Herren,
Så hava dina planer framgång.“

Ordspr. 16:3

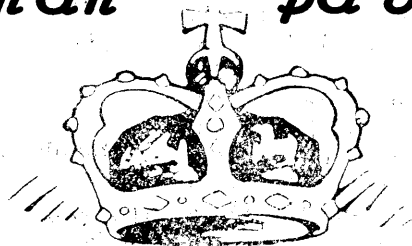
Kistläggning lördagen den 25 jan. kl. 6 e. m.
i Revals svenska kyrka.

Jordfästning där sammastädes sönd. den 26 jan. kl. 1 e. m.
Gravsättning på Vormsö kyrkogård måndagen den 27 jan.

Älskad i livet,
Saknad i döden.

Lydia Pöhl f. Lindström
Hjalmar, Ingeborg, Olof, Ivar, Karin.

Kronan på verket

är K. F:s smörblandade margarin, som innehåller minst 20 procent
runmärkt mejerismör, vilket finnes anmärkt på varje paket.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm.

Riks 80 29.

Kinna.

Fredriksson & Abrahamsson, Kinna

Tillverkar och försäljer:

GARDINER, BOMULLS-, YLLE- & LIN-
NEVÄVNADER samt YLLETRIKÅ

Jönköpings stads och läns sparbank

Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
i Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Små-
lands-Taberg.

STORA HOTELET, Linköping.

Innehavare Fru JENNY KLINGBOM.
Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet
Linköping. Intern. hotellcode. 38 rum med 50
bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.- kr. Dubbel-
rum fr. 10.- kr. Lunch fr. 250 kr. Middagar
3.- kr. Supé fr. 3.- kr. Sprit - Vin - Öl.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tej. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NORR 19203.

Specialafär för spetsar och Broderier. — Rikt ur-
val av Vadstenaspetsar, Moln och Krugar. Be-
ställningar å linneutstyrlär. Order till landsorten
expedieras omgående.

HÔTEL ATLANTIC

Stockholms modernaste, tystaste och
komfortablaste hotell.

Fullständiga toaletterum med bad till
varje rum och dubletter.

Förstklassig Restaurant.

Moderata priser.

Dans måndag och fredag.

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:

S. Karja tån. 15.

Mc CORMICK-DEERING INTERNATIONAL

LANTBRUKSMASKINER
BRUKET BÄST - I LÅNGDEN BILLIGAST
BEGÄR KATALOGER!

ARTIEBOLAGET

INTERNATIONAL HARVESTER Co.
NORRKÖPING - MALMÖ

RESTAURANT D A M B E R G
MATSALEN I TR. STOCKHOLM. REKOMMEN-
DERAS

Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

STADSHOTELLET

MOTALA

rekommenderas. 1:sta klass restaurant
och festvåning. Bekväma och trevliga
resanderum. Telefon: Namnanrop. (1778)

SVENSKA BOMULLSFLAGGOR

till utlandet direkt från fabriken. Inom Sverige
genom handlande i branschen.

Gefle Manufaktur A.-B. STRÖMSBRO

STADSHOTELLET, HEDEMORA

Rekommenderas! Modernt Hotell

& Restaurang.

Fullständiga rättigheter. Tel. Namnanrop.

SHELL

BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

Bierstugan i

Spångbacken, Norrköping.

Rekommenderar sina väl
tempererade maltdrycker.